TORAH OHR • PARSHAS BEREISHIS • MAAMAR 4

להבין הטעם שנשתנה יצירת גוף האדם משאר כל...

To understand the reason why the formation of man's body differs...

◇

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/torah-ohr/bereishis/4/

1 להבין הטעם שנשתנה יצירת גוף האדם משאר כל הנבראים כמו הצומח והחי שכולם נברא גופם ע"י מאמר ה'

To understand the reason why the formation of man's body differs from all the other creatures, such as the vegetative and the animal, whose bodies were all created through G-d's utterance,

כמ"ש ביום ג' תדשא הארץ דשא עשב מזריע כו' עץ עושה פרי כו' ויהי כן וכן ביום חמישי ישרצו המים שרץ נפש חיה כו'.

as it is written of the third day, "Let the earth sprout vegetation, herbs yielding seed..., fruit trees yielding fruit..., and it was so"; and likewise on the fifth day, "Let the waters swarm with swarms of living creatures...."

2 וכן בכולם הרי שהארץ הוציאה את העשבים ואת האילנות כאו"א [כל אחד ואחד] כמו שהוא אח"כ עם הנפש הצומחת שבו

And so with all of them: the earth brought forth the grasses and the trees, each one just as it is afterward, with the vegetative soul within it.

וכן גם הבע"ח [הבעלי חיים] הוציאה הארץ ג"כ כמו שהן חיים את הדוב ואת הארי כו' וגם המים שרצו כן שרץ נפש חיה הם הם הדגים ג"כ כמו שהן

And likewise the earth also brought forth the animals just as they are, alive — the bear and the lion, etc.; and the waters too swarmed in this way with "swarms of living creatures," which are the fish, likewise just as they are,

דהיינו הגוף עם הנפש החיונית שבתוכו יחד ע"י מאמר ה' שאמר תוצא הארץ כו' ישרצו המים כו'

that is, the body together with the vital soul within it, through the utterance of G-d, who said, "Let the earth bring forth...," "Let the waters swarm...."

והוא צוה ונבראו כמו שהן עתה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בקומתן נבראו. משא"כ בבריאת האדם שנעשה גופו תחלה בפ"ע [בפני עצמו] עפר בלי שום נפש חיונית בתוכו.

"He commanded, and they were created" as they are now, as our Sages, of blessed memory, said: "They were created in their full stature." This is not so in the creation of man, whose body was first made by itself, of dust, without any vital soul within it.

3 וכמ"ש וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שעה ראשונה צבר עפרו כו'

As it is written, "And Havayah Elokim formed the man of dust from the ground"; and as our Sages, of blessed memory, said: "In the first hour his dust was gathered...."

ומתחלה היה גולם כמ"ש גלמי ראו עיניך עד שאח"כ ויפח באפיו נשמת חיים הרי שלא יצא גופו מן הארץ על דרך שהוא עתה בהיות בו נפש החיונית והמדברת אלא שלקח עפר ועשה ממנו גוף.

And at first he was an unformed mass (golem), as it is written, "Your eyes saw my unformed mass," until afterward "He blew into his nostrils the breath of life." Thus his body did not come forth from the earth in the way it is now, with the vital and speaking soul within it; rather, He took dust and made a body of it.

4 ואח"כ נפח נשמה באפו כו'. וזהו בחי' שפלות לגבי האדם שהרי הגוף שלו נמוך במדרגה יותר מגופות הבע"ח [הבעלי חיים] שנתהווה בבחינת דומם עד שאח"כ ויפח באפיו כו'. עם היותו מובחר בנבראים

And afterward He blew a soul into his nostrils, etc. And this is a mark of lowliness with respect to man, for his body is lower in level than the bodies of the animals, since it came into being on the level of the inanimate, until afterward "He blew into his nostrils..." — although he is the choicest of the creatures.

וז"ש [וזהו שכתוב] אחור וקדם כו'. אך להבין זה על מה ולמה נהייתה כן.

And this is what is written, "Behind and before...." But we must understand this: why and for what reason did it come to be so?

הענין הוא כי הנה ד' בחי' דצח"ם [דומם צומח חי מדבר] הם כנגד ד' אותיות דשם הוי"ה. הדומם הוא כמו עפר ואבנים ומתכות שאין לו גידול והצומח הם אילנות ועשבים כו'

The explanation is that the four levels — inanimate, vegetative, animal and speaking — correspond to the four letters of the Name Havayah. The inanimate is such as dust, stones and metals, which have no growth; the vegetative are trees and grasses, etc.;

ובע"ח [ובעלי חיים] יש להם כ"ז [כל זה] ונוסף ע"ז נפש החי' [החיה] הרוחני' [הרוחנית]. ובמדבר נוסף עוד על כולם נפש השכלית נפש המדברת כו'.

animals have all this, and in addition to it the spiritual animal soul. And in the speaking [being] there is added, beyond all of them, the intellectual soul, the speaking soul, etc.

5 והנה דרך כלל הבע"ח [הבעלי חיים] הם כלולים מב' דברים הגוף שבו הוא בחי' צומח שהרי נולד קטן ונעשה גדול והנפש שבו היא נפש החי' [החיה] למינה.

Now, in general, animals are made up of two things: the body within them, which is on the level of the vegetative, for it is born small and becomes large; and the soul within them, which is the animal soul of its species.

ומה ששניהם יצאו ביחד מן הארץ. דהיינו הגוף עם נפש החי' [החיה] שבו ע"י מאמר ה' כו'

And as for the fact that both came forth together from the earth — that is, the body with the animal soul within it — through G-d's utterance, etc.:

היינו משום שבחי' צומח וחי עם היותם ב' מדריגות זו למעלה מזו אבל הם סמוכי' [סמוכים / סמוכין] זה לזה.

this is because the levels of the vegetative and the animal, although they are two levels, one above the other, are nevertheless adjacent to each other.

6 ולכן יכולים להתחבר יחד דהיינו שיהיה התהוותם בבת אחת כיון שבחי' צומח הוא סמוך לבחי' חי ואין ביניהם הפסק עוד מדרגה אחרת

Therefore they can be joined together, that is, they can come into being at once, since the level of the vegetative is adjacent to the level of the animal, with no further level interrupting between them.

לכן נתהוו הבע"ח [הבעלי חיים] גופם ונפשם החיונית בבת אחת כנ"ל. משא"כ המדבר רחוק בדילוג הערך מהצומח ולכן לא הי' [היה] יכול לצאת עם הגוף כאחד:

Therefore the animals came into being, their bodies and their vital souls, at once, as said above. But the speaking [being] is distant from the vegetative by a leap in rank, and therefore it could not come forth together with the body as one.

7 ואמנם מה שגופו היה דומם דוקא הוא כי היות ידוע דהאדם הוא תכלית הבריאה

However, the fact that his body was specifically inanimate is because it is known that man is the purpose of creation;

והיינו להיות הוא מעלה הנצוצות שנפלו בדצ"ח [בדומם צומח חי] ע"י שנטפלים לצרכיו לחם לאכול ובגד ללבוש והוא יש בו דעת לעבוד את ה' כו'.

that is, he is to elevate the sparks that fell into the inanimate, vegetative and animal [realms] by their being made subordinate to his needs — bread to eat and clothing to wear — while he has the knowledge (daas) to serve G-d, etc.

8 ועד"מ כשצריכים להגביה איזה דבר מן הארץ ע"י כלי ההגבהה הנקרא ליווע"ר צריכים לאחוז בחלקים התחתונים שבו דוקא

By way of analogy: when one needs to lift something from the ground by means of the lifting device called a "levar" [jack], one must take hold of specifically its lowest parts,

כמו בהגבהת כותלי בית שצריכים להתחיל להגביה הקורה התחתון דוקא ואז ממילא יוגבהו גם העליונים הימנו.

as in raising the walls of a house, where one must begin by raising specifically the lowest beam, and then the ones above it are automatically raised as well.

משא"כ אם היה מתחיל מאמצע הכותל לא היה מגביה התחתונים. כמו"כ [כמו כן] נשמת האדם נתלבשה בגוף שמבחי' דומם היותר תחתון מכולם ויעלה אותו וממילא יתעל' גם הצומח שהוא למעלה מדומם כו'

But if one were to begin from the middle of the wall, he would not raise the lower ones. So too, the soul of man was vested in a body of the inanimate level, the lowest of them all, and it will raise it, and automatically the vegetative, which is above the inanimate, is also elevated, etc.

וע"ש [ועל שם] זה נק' מדבר מלשון ידבר עמים כלומר שהוא המנהיג את כולם בהיותו מעלה אותם ע"י עבודתו כו'.

And on account of this he is called "medaber" (speaking), from the expression "He subdues, or leads (yadber), peoples," that is, he is the leader of them all, since he elevates them through his service, etc.

9 והנה נשמת האדם דוקא יען היותו בחי' מדבר הגבוה שבכולם יתלבש בדומם דוקא ולא בצומח

Now the soul of man specifically, because it is the level of the speaking, the highest of them all, is vested specifically in the inanimate, and not in the vegetative.

כי צומח רחוק מבחי' מדבר רק לבחינת החי הוא סמוך כנ"ל שהם בחי' ו' ובחי' ה' עלאה דשם הוי"ה הסמוכה לוי"ו

For the vegetative is distant from the level of the speaking; it is adjacent only to the level of the animal, as said above, for they are the level of the Vav and the level of the upper Hei of the Name Havayah, which is adjacent to the Vav.

אבל בחינת מדבר הוא יו"ד וקש"י [וקוצו של יו"ד] שלמעלה מעלה מן הוי"ו אלא בבחינת ה' תתאה שהוא מקור בחינת דומם הוא מתלבש כי נעוץ תחלתן בסופן דוקא.

But the level of the speaking is the Yud and the tip of the Yud, which are far, far above the Vav; rather, it is vested in the level of the lower Hei, which is the source of the level of the inanimate, for "their beginning is wedged in their end" specifically.

10 והענין דכתיב בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה ושמים וארץ הם רוחניות וגשמיות שהם דרך כלל דומם וצומח

And the explanation: it is written, "With Chochmah He founded the earth; He established the heavens with Tevunah (understanding)." Heaven and earth are spirituality and physicality, which are, in general, the inanimate and the vegetative.

כי הדומם הוא הגשם היותר אחרון והצומח יש בו איזה רוחניו' [רוחניות] ולמעלה היינו זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שהמדות נק' צומח שיש בהן קטנות וגדלות אבל האותיות הם בחי' דומם שאין בהם גידול כו'.

For the inanimate is the very last [degree of] physicality, while the vegetative has some spirituality in it. And above, this is Z'eir Anpin and Nukva: the emotive attributes are called "vegetative," for they have smallness and greatness, but the letters are the level of the inanimate, which has no growth, etc.

11 והנה שמים עם היותם נעלים במדרגה הוא כוננם בתבונה שלמטה מהחכמה ובחכמה יסד ארץ שלמטה במדרגה משמים. ולכאורה נהפוך הוא.

Now the heavens, although they are exalted in level, He established with Tevunah, which is below Chochmah; and with Chochmah He founded the earth, which is lower in level than the heavens. Seemingly, it should be the reverse!

אבל הענין מטעם הנ"ל כי היא הנותנת שבחי' המדות מקבלים מהבינה שמהתבוננות מתפעל והוא בחי' חי וצומח משא"כ החכמה היא למעלה מערך זה

But the matter is for the reason stated above; this is exactly what dictates it: the level of the emotive attributes receives from Binah, for from contemplation one is stirred, and this is the level of the animal and the vegetative; whereas Chochmah is above this category.

אבל בה יסד ארץ משום דנתחב"ס [דנעוץ תחלתן בסופן] כו' ולכן הי' [היה] גוף האדם מתחלה דומם דוקא ולא כשאר בע"ח [בעלי חיים] שנתהווה גופם בבחי' צומח מתחלתם ולא הי' [היה] דומם

Yet with it He founded the earth, because "their beginning is wedged in their end," etc. And therefore the body of man was at first specifically inanimate, and not like the other animals, whose bodies came into being on the level of the vegetative from their very beginning and were not inanimate.

משא"כ אדה"ר [אדם הראשון] דכתיב בי' גלמי ראו עיניך בחי' גולם ודומם ואח"כ ויפח כו' לפי שנשמתו מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] ובחכמה יסד ארץ.

Not so Adam, the first man, of whom it is written, "Your eyes saw my unformed mass" — the level of an unformed mass and of the inanimate — and afterward "He blew…," because his soul is from the level of supernal Chochmah, and "with Chochmah He founded the earth."

12 ובזה יובן מ"ש בבריאת האדם וייצר ה' אלקים בב' שמות כי להיות התחברות נפשו וגופו מדבר ודומם הרחוקים זמ"ז [זה מזה] בערך יותר מריחוק הגוף מהנפש שבשאר כל הבע"ח [הבעלי חיים] כנ"ל שצומח וחי סמוכים יחד

With this we will understand what is written of the creation of man, "And Havayah Elokim formed," with two Names: since it is the joining of his soul and his body — speaking and inanimate — which are farther apart from each other in rank than the body is from the soul in all the other animals, for, as said above, the vegetative and the animal are adjacent to each other;

משא"כ הדומם עם המדבר שרחוקים זמ"ז [זה מזה] מהקצה אל הקצה ולכן כדי שיתחברו יחד הוא ע"י ב' שמות:

whereas the inanimate and the speaking are distant from each other, from one extreme to the other. Therefore, in order that they be joined together, it is through two Names.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/torah-ohr/bereishis/4/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok